

İşin yapılma veya teslim edilme süresinde değişikliğe gidilmesi sonucu Yeni Süreye Uygun Olarak Ödeme Koşullarının Düzenlenmesi

Yeni Süreye Uygun Olarak Ödeme Koşullarının Düzenlenmesi

İşin yapılma veya teslim edilme süresinde değişikliğe gidilmesi sonucu ödeme koşullarının bu değişikliklerden olumsuz etkilenmesi söz konusu olabilir. Bu gibi durumlarda ödeme koşullarının da yeniden düzenlenmesi gerekebilir. Bu sebeple olacak ki kanun koyucu işin süresinden önce yapılması veya teslim edilmesi kaydıyla işin süresinde yapılan değişikliklerle birlikte *bu süreye uygun olarak ödeme şartlarının* da düzenlenebileceği hükmünü öngörmüştür.

işin süresinde yapılan değişiklik sonucu, buna bağlı olarak ta ödeme şartlarının yeniden düzenlenmesi zorunlu bir husus olmayıp, tarafların iradelerine bırakılmış bir tercihtir. Çünkü işin yapılma veya teslim süresinin öne alınması her zaman, sözleşmede daha önceden kararlaştırılan ödeme koşullarına olumsuz olarak yansımayaabilir. Örneğin taraflar, idarenin sözleşme bedelinin, anlaşılan tarihten daha erken yükleniciye ödemesi konusunda bir mutabakata varabilirler. Bu takdirde yüklenici de yapılacak değişiklik sözleşmesi ile mümkün olursa işin yapımını veya mal teslimini erkene alabilir. Böylece ödeme şartlarında yeniden bir yapılandırmaya ihtiyaç kalmayacaktır.

İşin yapımının veya teslim süresinin erkene alınması sonucunda eğer ödeme şartları yeniden düzenlenecek ise, her ne olursa olsun sözleşme bedeli aşılmayacaktır. Yani işin yapılma

veya teslim süresinin erkene alınması sonucunda, eğer sözleşme bedeli taksitlere ayrılmışsa, bunlar düzenlenecek ya da işin yeni yapım veya teslim süresine göre ödeme şartları hakedişlere yansıtılacaktır.

4735 e göre sadece m.15 sınırları çerçevesinde değişiklik yapılabilir. Buna dayanarak hazırlanan değişiklik sözleşmesinde ifa zamanının erkene alınması sonucunda düzenlenecek ödeme şartlarında, sözleşme bedelinde indirim yapılmasına yol açan bir değişiklik geçerli değildir. Çünkü m.15 buna müsaade etmez.

Nitekim TBK m.96'ya göre de sözleşmenin hükümlerinden veya özelliğinden ya da durumun gereğinden tarafların aksini kastettikleri anlaşılmadıkça borçlu, edimini sürenin sona ermesinden önce ifa edebilir¹⁰³. Ancak, kanun veya sözleşme ya da âdet gereği olmadıkça borçlu, erken ifada bulunması sebebiyle indirim yapamaz.

4735 s.K.'a göre işin, herhangi bir sözleşme değişikliği yapılmadan da süresinden önce bitirilmesi söz konusu olabilir. Şöyle ki m.24/f.4'e göre sözleşme bedelinin % 80'inden daha düşük bedelle tamamlanacağı anlaşılan işlerde, yüklenici işi bitirmek zorundadır. Bu durumda sözleşme süresinden önce bitecektir ve yükleniciye, yapmış olduğu gerçek giderleri ve yüklenici karına karşılık olarak, sözleşme bedelinin % 80'i ile sözleşme fiyatlarıyla yaptığı işin tutarı arasındaki bedel farkının % 5'i, geçici kabul tarihindeki fiyatlar üzerinden ödenir.

Ayrıca HİGŞ m.36 ve YİGŞ m.41/f.14'e göre taahhüdün sözleşmede tespit edilmiş süreden önce tamamlaması halinde, yüklenicinin isteği üzerine, idare sözleşmedeki bitim tarihini beklemeksizin kabul ve ödeme işlemlerini tamamlar.